

**UCHWAŁA XXXVII/277/2018
RADY GMINY SKOROSZYCE**

z dnia 23 marca 2018 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2017 rok oraz przedstawienia wykazu potrzeb związanych z realizacją zadania.

Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.) **Rada Gminy Skoroszyce uchwala co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2017 rok oraz przedstawia się potrzeby związane z realizacją zadania stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Skoroszyce

Henryk Sokołowski

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2017 r.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz.697 z późn. zm.) w terminie do 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Ustawa nakłada obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej na jednostki samorządu terytorialnego.

Priorytetem uchwalonego w naszej gminie programu jest dążenie, aby każde dziecko miało prawo rozwijać się w rodzinie naturalnej, a jeżeli trafi do pieczy zastępczej, stwarzanie warunków jak najszybszego powrotu do biologicznych rodziców. Nie ulega bowiem wątpliwości, że środowisko rodzinne nawet niezupełnie wydolne i borykające się z różnorodnymi problemami, jest dla dziecka środowiskiem naturalnym i najlepszym. Przerwanie więzi dziecka z rodzicami biologicznymi jest zawsze wydarzeniem traumatycznym, pozostawiającym w psychice dziecka trwałe ślady.

Gmina Skoroszyce realizując ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2017 swoje zadania oparła na pracy pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skoroszycach.

Do głównych zadań związanych z rozpoznawaniem i rozwiązywaniem kluczowego problemu będącego priorytetem należało między innymi:

- stałe monitorowanie rodzin i środowisk, w których występuje problem niewydolności wychowawczo-opiekuńczej bądź trudna sytuacja materialna,
- udzielanie różnorodnej pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej,
- doradztwo i pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych.

Poczynione obserwacje wskazują, że coraz częściej rodzice nie radzą sobie wychowawczo z własnymi dziećmi i szukają pomocy w różnego rodzaju instytucjach. Równie często obwiniają je za swoje życiowe niepowodzenia. Skala tego zjawiska przybiera niestety tendencję rosnącą.

Należy wspomnieć, że obok problemów natury społecznej a niekiedy wręcz tragedii rodzinnych, nakreślone w programie główne zadanie ma również inny – czysto ekonomiczny wymiar.

Zgodnie z art. 176 pkt. 50 oraz art. 191 ust.8 i 9 ww. ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym , gmina ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

10% wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

30% wydatków w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

50% wydatków w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Miesięczne koszty utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej w naszym powiecie wynoszą 2 999,70 zł (za 2017 r.),w rodzinach zastępczych 1 000,00.

Gmina Skoroszyce w 2017 r. poniosła koszty dotyczące umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w wysokości 23 499 zł.

Jedno dziecko umieszczone 25.04.2014 r. na podstawie postanowienia sądu w placówce opiekuńczo-wychowawczej, drugie w rodzinie zastępczej. Zwroty z Gminy Skoroszyce za pobyt dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Nyskiego w 2017 r. wynosiły 50% przy koszcie 2 999,70 zł i 1 000 zł w rodzinach zastępczych(50%).

Adekwatnie do przedstawionych obligatoryjnych kosztów ponoszonych przez gminę, jeżeli żadne nowe dziecko z terenu naszej gminy nie zostanie w trakcie roku umieszczone w pieczy zastępczej to w 2018 roku potrzeby finansowe na pokrycie kosztów pobytu obecnie umieszczonych dzieci w pieczy zastępczej wyniosą około 25 000 zł.(plan na 2018 r., to kwota 25 000 zł.) Koszty te wzrosną, jeżeli sąd skieruje do pieczy zastępczej kolejne dzieci, lub obniżą się jeżeli dzieci powrócą do rodzin biologicznych.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Skoroszycach w ramach pracy socjalnej współpracują z rodzinami zagrożonymi umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, jednak czas poświęcony tym rodzinom jest niewystarczający z uwagi na dużą liczbę petentów czynnie korzystających z pomocy społecznej.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w miarę możliwości biorą udział w kampaniach, konferencjach promujących wartość rodziny. Udział w szkoleniach pozwala im doskonalić umiejętności zawodowe w zakresie wspierania rodziny.

W celu ograniczenia liczby dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych lub rodzinach zastępczych była potrzeba zatrudnienia asystenta rodziny, który w zakresie swoich czynności współpracował z rodzinami przeżywającymi trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego wypełniania tych funkcji i powrotu dzieci już umieszczonych do rodziny. Środki na zatrudnienie asystenta finansowane były ze środków resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 - **Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017. Otrzymaliśmy 13 400,00 dotacji.**

Źródłem finansowania Programu były środki ujęte w ustawie budżetowej na 2017 r. w rezerwie celowej poz. 53 - środki na dofinansowanie i finansowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Asystent rodziny ma możliwość ciągłej pracy z rodziną poprzez kreowanie prawidłowych postaw rodziców.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;

- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystent pracował w 2017 r. z 7 rodzinami.

Gmina zapewnia rodzinom możliwość konsultacji psychologicznych jako poradnictwa specjalistycznego. Działał również punkt bezpłatnej pomocy prawnej.

Gmina podejmuje także zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, działa Zespół Interdyscyplinarny powołany do udzielania pomocy ofiarom szeroko rozumianej przemocy. Do Zespołu w 2017 r wpłynęło 26 tzw. "Niebieskich Kart" założonych w większości przez przedstawicieli policji. W ramach powyższej procedury Zespół Interdyscyplinarny podejmuje także działania w celu zapewnienia nadzoru kuratora nad nieletnimi.

Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionym opieki oraz rodzinom nie radzącym sobie z wychowaniem dzieci wymaga współpracy wielu instytucji. W naszej gminie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje ściśle z placówkami oświatowymi, które oferują dzieciom różnorodne zajęcia pozalekcyjne, służbą zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatem Policji, kuratorami sądowymi, PCPR. Wszystkie współpracujące jednostki starają się reagować w każdej sytuacji kryzysowej rodzin.

Trudno jednak zajmować się sprawami dzieci i rodzin mających problemy wychowawcze nie mając wystarczającej ilości narzędzi, które mogłyby pomóc w realizacji zapisów ustawy i Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Do najistotniejszych utrudnień w rozwiązywaniu tak istotnego problemu należy zaliczyć:

- brak mieszkań socjalnych,
- brak na terenie gminy świetlic socjoterapeutycznych, gdzie dzieci mogłyby niejednokrotnie w spokoju odrobić zadania szkolne, czy spędzić czas po zajęciach szkolnych i tym samym nabrać prawidłowych nawyków dotyczących zachowania i kultury.

Można z całą odpowiedzialnością stwierdzić, że do czasu usunięcia tych utrudnień Gminny Program Wspierania Rodziny narażony będzie na działania połowiczne, obarczone ryzykiem porażki.